

Neštěstí bývalo mým bohem

Životopisný román *Neštěstí bývalo mým bohem* je další knihou světově proslulého autora Bruce Duffyho, který si získal uznání již svou prvotinou *Svět, jak jsem ho viděl*, věnovanou životu významného filozofa dvacátého století Ludwiga Wittgensteina. Tentokrát se Duffy zaměřil na neméně známého francouzského básníka Arthura Rimbauda, jenž svou tvorbou dodnes fascinuje celý literární svět a svým rebelským životem plným nečekaných zvratů oslovuje laickou veřejnost, která má jinak k poezii prokletých básníků jen vlažný vztah.

Duffy čtenáře v předmluvě upozorňuje, že ačkoli se snažil co nejvěrněji popsat Rimbaudovu povahu, uměleckou dráhu a jednotlivé etapy jeho tvůrčího i osobního života, měli by mít neustále na paměti, že jde o fiktivní příběh, který se nesoustředí na fakta a přísné řazení jednotlivých událostí, nýbrž soustavně ohýbá známé informace, stejně jako se ohýbá světlo v hranolu, čímž odhaluje své skryté barvy. A přesně tak jeho román vyznívá. Je současně velkolepou dobovou freskou i detailním průnikem do osobnosti jednoho z nejzajímavějších a nejzáhadnějších umělců historie, zázračného dítěte, které stejně rychle zazářilo a oslnilo pařížské literáty, jako se vzdalo další tvorby a uchýlilo se do střízlivého světa obchodu. Duffy kreslí skvělé postavy, historické – například Rimbaudovu matku, jejíž portrét patří v románu k těm nejplastičtějším – i fiktivní, třeba paní MacDonaldovou, Angličanku, která Rimbauda doprovází na závěrečné cestě do nemocnice v Marseille. Duffy nevynechává žádnou ze známých událostí, přibližuje Rimbaudovo osudové setkání s Verlainem, stejně jako jejich krátký společný život, jenž se stal skandálem desetiletí a v jehož průběhu Rimbaud stačil rozvrátit přítelovo manželství. Píše o jejich rozchodu a dalších letech Rimbaudova života „bez poezie“ strávených v Etiopské poušti, kde se věnoval obchodu. Současně se ale snaží proniknout pod povrch, pokouší se zodpovědět otázky, na které historické bádání nemá spolehlivé odpovědi. Vyniká přímočarostí a odvahou a při tom ani na chvíli nenudí.

Velkou předností knihy *Neštěstí bývalo mým bohem* je její košatý a současně úsporný styl stejně jako Duffyho plnokrevný a bohatý, neokázale obrazný jazyk, kterým se bravurně pouští do velkých historických pláten i detailně propracovaných miniatur. Uchvacuje lehkostí a bezprostředností a – možná trochu překvapivě – humorem.

Neštěstí bývalo mým bohem nadchne nejen milovníky poezie a znalce Rimbaudova života, ale také všechny, kdo hledají inteligentní přemýšlivou knihu, které nechybí psychologická hloubka ani napětí.